

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **P. L.,** , zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje,** Škroupova 18, 306 13 Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2015, č. j. DSH/11403/15, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 5. 2017, č. j. 57 A 17/2016 – 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Plzně, odbor správních činností, oddělení dopravních přestupků (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 23. 7. 2015, č. j. MMP/167502/15 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), uznal žalobce vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), uložil mu podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu za využití § 125c odst. 4 písm. f) téhož zákona pokutu ve výši 2.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] K odvolání žalobce změnil žalovaný shora označeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí tak, že z popisu skutku ve výroku rozhodnutí vypustil slova „a současně

nerespektoval svislou dopravní značku B 28 (zákaz zastavení) v daném úseku, čímž porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu“. Zároveň snížil uloženou pokutu na 1.500 Kč. Ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil.
[3] Závěry žalovaného napadl žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Plzni, který ji v záhlaví označeným rozsudkem dne 29. 5. 2017 zamítl.

II. Kasační stížnost

[4] Žalobce (stěžovatel) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností.

[5] Namítá, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku ohledně toho, zda je možné provozovatele vozidla trestat i tehdy, bylo-li jednání řidiče v souladu s právem. Krajský soud dle stěžovatele pochybil, jestliže aproboval rozhodnutí žalovaného, ačkoli bylo zatíženo vadou řízení při zjišťování skutkového stavu.

[6] Stěžovatel předně brojí proti názoru krajského soudu, dle kterého není rozhodné, zda řidič vozidla jednal za okolnosti vylučující protiprávnost, neboť jednání, pro které je postihován provozovatel vozidla, sice musí vykazovat znaky přestupku, avšak není zapotřebí dokazovat, zda jednání řidiče bylo rozporné se zákonem. Takový názor je dle stěžovatele mylný. Krajský soud totiž smísil podmínky pro zproštění se odpovědnosti se samotným dokazováním skutkové podstaty.

[7] Stěžovatel namítá, že jelikož řidič vozidla jednal v krajní nouzi, tj. za okolnosti vylučujících protiprávnost, jednal v souladu s právem. Nedošlo tedy k porušení povinnosti řidiče ani pravidel provozu na pozemních komunikacích, neboť naopak tato pravidla stanoví, že jednání v krajní nouzi je jednáním, které není protiprávní. Jedná-li tedy řidič vozidla v souladu s právem, nemůže být ani provozovatel vozidla trestán za správní delikt, zejména v situaci, kdy je skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla naplněna jen tehdy, jedná-li sám řidič v rozporu s právními předpisy. Stěžovatel tedy § 10 odst. 3 silničního zákona neporušil a jeho jednání nebylo protiprávní.

[8] Stěžovatel dále nesouhlasí s názorem krajského soudu, že správní orgán mohl s odkazem na nadbytečnost odmítnout navrženou svědeckou výpověď technika. Uvádí, že dokazování svědeckou výpovědí strážníka obecní policie nepřineslo zásadní skutečnosti do zjištěného skutkového stavu. Strážník netvrdil, že by stěžovatel nehovořil pravdu ohledně svých zdravotních komplikací, pouze vyslovil, že „*nemá dojem*“, že by řidič zdravotní komplikace měl. Taková výpověď nijak nevylučuje, že právě technik, který se na místě též nacházel, si mohl povšimnout zdravotních komplikací stěžovatele. A právě proto byla jeho výpověď relevantní a mohla přinést nové skutečnosti do zjištěného skutkového stavu.

[9] Stěžovatel dodává, že správní orgány neodmítly provést důkaz svědeckou výpovědí svědka Š. proto, že by snad byl nekontaktní, ale proto, že skutkový stav byl úplně zjištěn. Stěžovatel nepochybuje, že v případě opětovného předvolání svědka by již doručení bylo úspěšné; svědek byl zjevně právně bdělý, kdy správní orgán disponoval nejen jeho adresou trvalého pobytu, ale též adresou k doručování. Nejpravděpodobněji se jeví, že svědek se v době doručování písemnosti nacházel na dovolené.

[10] Následně stěžovatel uvádí argumentaci k tvrzenému zániku odpovědnosti stěžovatele za spáchaný správní delikt. Stěžovatel napadá závěr krajského soudu, že za stavu, kdy neexistuje žádná doba, po které odpovědnost za spáchaný správní delikt provozovatele vozidla zanikne, je nejvíce přiléhavé, *per analogiam legis*, v řízení, jehož účastníkem je fyzická osoba nepodnikající, uplatnit právní úpravu obsaženou v § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu dopadající na právnické osoby. Stěžovatel je přesvědčen, že je na místě hledat analogii se zákonem o přestupcích.
[11] Dle stěžovatele § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu, na které krajský soud odkázal, vůbec prekluzivní dobu neupravuje. Dle tohoto ustanovení *„odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán"*. Citované ustanovení upravuje pouze lhůtu k zahájení řízení - dvouletou subjektivní a čtyřletou objektivní. Nejedná se tedy o úpravu prekluze v pravém slova smyslu; za aplikace tohoto ustanovení je stále možné věc projednávat po neomezeně dlouhou dobu, na což je nutno hledět jako na rozporné s ústavním pořádkem.

[12] Krajský soud patrně mínil, že čtyřletá lhůta vyjadřuje dobu, po které zaniká odpovědnost za spáchaný správní delikt. Tak tomu ovšem není. Část věty *„nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán"* se váže k prvé části věty, tj. *„odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do"*. Citované ustanovení jednoznačně upravuje lhůty k zahájení řízení, nestanoví dobu, po které zanikne odpovědnost za správní delikt.

[13] S ohledem na to, že není ústavně přípustné, aby byl správní delikt provozovatele projednáván po neomezeně dlouhou dobu, je nutné hledat prekluzivní dobu analogicky v jiném právním předpisu. Tím je (toho času účinný) zákon o přestupcích, který v § 20 uvádí, že odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím jednoho roku od jeho spáchání. Jde o nejbližší a nejpřiléhavější právní předpis, který se ostatně při projednání správního deliktu subsidiárně užije. Stěžovatel zastává názor, že při výběru, zda postupovat *per analogiam legis* s úpravou zániku odpovědnosti právnických osob, nebo *per analogiam iuris* s úpravou zániku odpovědnosti fyzických osob za přestupky, je vhodnější volit úpravu zániku odpovědnosti fyzických osob za přestupky. Důvodem je značná diference právnických a fyzických osob v právním řádu, zejména právě v oblasti správního trestání. Užití analogie s úpravou zániku odpovědnosti za správní delikt právnické osoby je nepřiléhavé, neboť právnické osoby jsou vždy ve správním řízení postihovány přísněji.

[14] Žalovaný se k věci vyjádřil přípisem ze dne 22. 8. 2017, kterým navrhuje kasační stížnost zamítnout. Žalovaný se ztotožňuje se závěry krajského soudu, které jsou dle jeho názoru v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, na kterou odkázal. Vyjadřuje názor, že provedený výslech strážníka byl nadbytečný, a tím spíše byl tedy nadbytečný výslech technika. Rozvádí, že provozovatel vozidla již nemůže ve fázi řízení o správním deliktu s úspěchem namítat, že řidič jednal v krajní nouzi, neboť k uplatňování námitek tohoto charakteru slouží řízení o přestupku s řidičem vozidla, kterého však stěžovatel ve fázi prověřování neoznačil, když odepřel výpověď. Svým procesním postupem se tak možnosti posouzení této námitky zbavil. Krajský soud v Plzni se dle žalovaného dále přesvědčivě vypořádal s námitkou zániku odpovědnosti za správní delikt, kdy jím prezentované závěry mají odporu např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu

ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 308/2016 - 20. Nad rámec žalovaný poukazuje na to, že prvé rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo vydáno až po 14. 11. 2014, kdy nabyla účinnosti novela zákona o silničním provozu, která výslovně vztáhla dvouletou subjektivní, resp. čtyřletou objektivní lhůtu pro projednávání deliktu i na správní delikty dle § 125f odst. 1 tohoto zákona a odstranila tak popsanou legislativní vadu. S ohledem na nepravou retroaktivitu legislativních norem tak na nyní posuzovanou věc tato novela již dopadá (viz např. rozsudek ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016 - 46).

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Kasační stížnost je projednatelná, po jejím posouzení dospěl soud k závěru, že není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud nejprve shrnuje podstatné skutkové okolnosti.

[17] Stěžovatel jako provozovatel vozidla nezajistil, aby jeho vozidlo dne 30. 4. 2014 neoprávněně nezastavilo a nestálo v Plzni, na vozovce pozemní komunikace v ulici Ch., a to v protisměru a zároveň zčásti na chodníku, přičemž toto jednání vykazuje znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

[18] Dne 13. 5. 2014 vyzval správní orgán prvního stupně stěžovatele k uhrazení určené částky příp. ke sdělení totožnosti řidiče vozidla, stěžovatel na ni však nereagoval, a nedostavil se ani k podání vysvětlení, naopak správnímu orgánu prvního stupně zaslal podání, kterým odepřel výpověď. Záznamem ze dne 21. 10. 2014 proto správní orgán věc odložil.

[19] Písemností ze dne 5. 12. 2014 správní orgán stěžovateli oznámil zahájení řízení o správním deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Dne 29. 12. 2014 provedl dokazování mimo ústní jednání, k němuž se stěžovatel nedostavil. Na výzvu k vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí stěžovatel v přípisu ze dne 5. 1. 2015 uvedl, že byl nucen neprodleně zastavit, neboť se mu udělalo velmi nevolno. Obával se omdlení, zastavil tedy na nejbližším místě, kde bylo krátkodobé stání možné a nikoho tím neohrožoval. Zároveň zdůraznil, že trvá na nařízení ústního jednání, kde by mohl sdělit podrobnosti. Dále navrhl svědeckou výpověď strážníků městské policie.

[20] Po předcházejícím zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 12. 2. 2015 správní orgán doplnil dokazování o výslech strážníka R. Z. Druhému svědkovi, techniku D. Š., se předvolání opakovaně nepodařilo doručit. Následně správní orgán prvního stupně vydal nyní rozebírané prvostupňové rozhodnutí ze dne 23. 7. 2015.

[21] K argumentaci stěžovatele, podle které nejednal-li v rozporu s právem řidič vozidla, nemůže být za takové jednání trestán ani provozovatel vozidla, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku

prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016 - 35). Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 - 45, uvedl, že *„[a]ž v případě, že není možné s určitostí zjistit řidiče vozidla, který spáchal předmětný přestupek, činí zákon odpovědným provozovatele vozidla za to, že svěřil řízení vozidla jinému a nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích*". „Přednost" odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku.

[22] Stěžovatelem sdělené okolnosti, za nichž řidič vozidlo zaparkoval v rozporu se zákonem, spolu s označením řidiče vozidla, by mohly vést k zproštění odpovědnosti řidiče za spáchaný přestupek. K uplatnění těchto tvrzení však měl stěžovatel prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla a nikoliv v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla.

[23] Správní orgán prvního stupně stěžovatele výzvou ze dne 13. 5. 2014, č. j. MMP/104396/14, podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu poučil o možnosti sdělit správnímu orgánu údaje o řidiči vozidla a následně jej písemností ze dne 5. 6. 2014, č. j. MMP/124001/14, předvolal k podání vysvětlení. Do odložení věci (dne 21. 10. 2014) však stěžovatel žádné okolnosti, za nichž k předmětnému jednání došlo, ani osobu řidiče správnímu orgánu nesdělil, pouze odepřel podání výpovědi z důvodu vystavení sebe nebo osoby mu blízké riziku stíhání pro spáchání přestupku. Stěžovatel tak nejprve odpíral součinnost při zjišťování pachatele přestupku a až následně (vyjádřením ze dne 5. 1. 2015), poté, co byla věc odložena, poskytl správnímu orgánu svá (nová) tvrzení o řidiči vozidla a o okolnostech provázejících řidičovo jednání. V tu dobu však již bylo řízení o spáchání přestupku řidičem vozidla, v němž by mohly mít stěžovatelovy údaje význam, odloženo. Znovu zahájit řízení o přestupku řidiče vozidla poté, co bylo zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, není podle § 125g odst. 1 zákona o silničním provozu možné; toto pravidlo lze prolomit, pouze pokud se provozovatel vozidla zprostí odpovědnosti za správní delikt podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. K tomu však v současném případě nedošlo.

[24] Stěžovatel se zjevně účelově snaží prosadit posouzení, zda bylo jednání řidiče vozidla přestupkem či nikoliv, až v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Jistě si je však nejméně jeho zástupce vědom, že v tomto řízení již není možno stěžovatele jako řidiče vozidla za přestupek postihnout, neboť již nelze zahájit řízení o jeho přestupku (§ 125g odst. 1 zákona o silničním provozu). Takto připravené situace se následně stěžovatel snaží využít ve svůj prospěch coby provozovatele vozidla. Závěru o účelovosti stěžovatelovy argumentace nasvědčuje to, že stěžovatelův zástupce uplatnil totožná tvrzení např. v případě přestupku provozovatele vozidla, o kterém Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016 – 35.

[25] V citovaném případě byl rovněž spáchán přestupek dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, a to tím, že bylo zastaveno vozidlo na obousměrné pozemní komunikaci vlevo, proti směru jízdy v úseku, kde je zakázáno zastavení a stání. Řidič vozidla ani provozovatel nebyli na místě přítomni, provozovatel nezaplatil uloženou

pokutu ani nereagoval na předvolání k podání vysvětlení. Jelikož nebyl zjištěn řidič vozidla, bylo zahájeno řízení o přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, a uložena pokuta. Stejně jako v aktuálně posuzované věci, i v předchozím případě označil provozovatel vozidla řidiče až poté, co bylo zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Totožně též uvedl, že zastavil ve stavu krajní nouze, neboť odvracel závažnější následky, které mohly nastat v případě, že by vozidlo nezastavil. U řidiče totiž v danou chvíli údajně rovněž nastaly zdravotní problémy. Správní orgán i v poukazovaném případě však pokračoval v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla a vydal rozhodnutí, kterým uznal provozovatele vinným. K odvolání provozovatele prvostupňové rozhodnutí potvrdil odvolací orgán a následně aproboval krajský soud.

[26] Kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud zamítl posledně citovaným rozhodnutím. Konstatoval, že *„smyslem těchto triků není zajistit stěžovateli spravedlivý proces se zákonným výsledkem, ale za pomoci procesních úskoků zbavit stěžovatele následků odpovědnosti, které na něho právě v důsledku zákonné úpravy dopadly. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje právo stěžovatele hájit se ve správním i navazujícím soudním řízení jakkoliv; uvedené však neznamená, že by správní orgány či soudy byly povinny praktiky jeho obhajoby akceptovat. Pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle zákona o silničním provozu, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu proto postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku“*. Citované je zcela přiléhavé i pro nyní posuzovanou věc a Nejvyšší správní soud nemá důvod se v současně projednávané věci od závěrů vyslovených v označeném rozsudku osmého senátu odchýlit.

[27] Stěžovateli lze přisvědčit, argumentuje-li, že znakem skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla je jednání řidiče vykazující znaky přestupku. Není však správný jeho názor, že *„jednání řidiče v krajní nouzi (...) nevykazuje znaky přestupku“*. Stěžovatel totiž zjevně zaměňuje okolnosti vylučující protiprávnost (zde krajní nouzi) s naplněním skutkové podstaty (znaků) přestupkového jednání. Kromě toho stěžovatel sám, svým odmítavým postupem v řízení o přestupku, způsobil, že se správní orgán nemohl okolnostmi, které řidiče vozidla mohly z odpovědnosti za přestupek vyvázat, zabývat. Sdělil-li by stěžovatel informace, které uvedl v podání ze dne 5. 1. 2015, již během přestupkového řízení, nemuselo by vůbec k zahájení řízení o správním deliktu stěžovatele jako provozovatele vozidla dojít (srov. rozsudek ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016 - 35).

[28] Prokazování, zda řidič jednal v rozporu se zákonem, v rámci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla by se neslučovalo s výše popsanou subsidiaritou odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 - 45). Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla přitom bylo, aby deliktní jednání nezůstala nepotrestána, a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele

odpovídal provozovatel vozidla. Je třeba shrnout, že rozebraná kasační námitka je nedůvodná.

[29] Pokud jde o neprovedenou svědeckou výpověď technika D. Š., Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s pohledem krajského soudu, dle kterého správní orgán nemá povinnost provést všechny účastníkem navržené důkazy, což však platí tehdy, pokud provedení těchto důkazů není potřebné ke zjištění stavu věci. Když některé z navržených důkazů neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Krajský soud správně zhodnotil, že se správní orgán prvního stupně s důkazním návrhem řádně a dostatečně vypořádal, když výslovně uvedl, že *„[s]vědecká výpověď technika D. Š. provedena nebyla, neboť se jmenovanému písemnost (předvolání ke svědecké výpovědi) nepodařilo doručit (...). Správní orgán tedy od provedení jeho výpovědi zcela upustil, neboť ji v této fázi řízení považuje již za nadbytečnou s poukazem na svědeckou výpověď strážníka Z. a na dosud provedené dokazování, (...) když skutečný stav věci byl úplně a přesně zjištěn bez jakýchkoli pochybností“* (str. 6 prvostupňového rozhodnutí). V daném případě se mohl stěžovatel zbavit odpovědnosti za správní delikt pouze prokázáním jednoho ze dvou liberačních důvodů podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, tj. prokázáním, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2016, č. j. 6 As 239/2015 - 31). Svědecká výpověď technického zaměstnance městské policie by tudíž byla v rámci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zcela nadbytečná, neboť taková výpověď by nemohla přispět k objasnění věci. Kasační námitka není důvodná.

[30] Pokud jde o otázku vyplnění mezery v právní úpravě lhůty k zániku odpovědnosti za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, Nejvyšší správní soud uvádí, že tato mezera v době spáchání přestupku skutečně existovala, judikatura však již vyložila způsob jejího zaplnění, přičemž tento způsob zcela odpovídá způsobu užitému krajským soudem. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 308/2016 - 20, uvedl (ve vztahu ke znění zákona o silničním provozu odpovídajícímu znění v nyní projednávané věci, tj. do 6. 11. 2014) podrobně rozebral, že:

[31] *„Z § 125f odst. 4 pak vyplývá subsidiarita odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek. To znamená, že správní orgán nejprve musí zjišťovat pachatele přestupku a až následně je oprávněn zaměřit se na postih provozovatele vozidla za správní delikt. Bylo by tak proti koncepci právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, pokud by odpovědnost za něj zanikala pro fyzickou osobu ve stejné lhůtě (tedy ve lhůtě jednoho roku od spáchání stanovené zákonem o přestupcích) jako odpovědnost za související přestupek řidiče vozidla. Lhůta pro potrestání fyzické osoby coby pachatele správního deliktu by se totiž překrývala s dobou, po kterou správní orgán projednává přestupek řidiče, a to na rozdíl od delší lhůty, kterou by měl na projednání správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob podle téhož ustanovení.*

[32] *(...) [N]ení ani z věcných důvodů namístě, aby pachateli tohoto speciálního správního deliktu (byť je jím fyzická osoba nepodnikající) svědčila kratší lhůta pro zánik odpovědnosti (odpovídající lhůtě podle zákona o přestupcích): popíralo by to totiž samotnou konstrukci tohoto*

typu deliktu a jeho subsidiární povahu. Proto se v této věci neměla užít analogie ke lhůtě podle přestupkového zákona, nýbrž analogie ke lhůtě pro zánik odpovědnosti za správní delikt podle zákona o silničním provozu. NSS se ztotožňuje s názorem stěžovatele, že použití lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob (dvouleté subjektivní, nanejvýš však čtyřleté od spáchání) není v neprospěch žalobce, protože jinak by jeho odpovědnost nebyla časově ohraničena vůbec, což je s ohledem na základní ústavní požadavky nepřijatelné. S ohledem na výše uvedený proces, při němž je třeba nejprve zjišťovat pachatele přestupku, je tato lhůta i přiměřená."

[33] V nynějším případě je však nutno zdůraznit, že v době mezi spácháním správního deliktu (30. 4. 2014) a vydáním prvostupňového rozhodnutí (23. 7. 2015) vešla v účinnost novela zákona o silničním provozu (7. 11. 2014), která dvouletou subjektivní, resp. čtyřletou objektivní lhůtu pro projednávání deliktu vztáhla i na správní delikty dle § 125f odst. 1 tohoto zákona a odstranila tak citovanou legislativní vadu. V souladu s obecně platnou zásadou nepravé retroaktivity procesních norem se tudíž na započaté řízení stěžovatele aplikuje již tato novelizovaná procesní norma. V řízení je tedy pokračováno dle pozdějšího zákona s tím, že právní účinky úkonů učiněných dříve zůstávají v platnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2007, č. j. 1 Azs 55/2006 - 60, č. 1349/2007 Sb. NSS).

[34] Nejvyšší správní soud dodává, že krajský soud se ve svém rozsudku zabýval pouze nastíněným vyplňováním mezery v zákoně. Ta však ve vztahu k případu trvala pouze od spáchání (30. 4. 2014) správního deliktu do účinnosti nové úpravy (7. 11. 2014). V době vydání prvostupňového rozhodnutí (23. 7. 2015) tak již platila nová úprava, a nebylo třeba žádnou mezeru zaplňovat. Nicméně, s ohledem na to, že nová úprava přesně odpovídá analogii dovozené krajským soudem (došlo k výslovnému zakotvení pravidla analogicky užitého krajským soudem), jeho posouzením obsaženým v rozsudku nemohla být práva stěžovatele žádným způsobem zasažena. Kasační námitka je nedůvodná.

[35] Pokud jde o námitku, že § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu vůbec prekluzivní dobu neupravuje, Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 337/2016 – 45, ve kterém k předmětnému ustanovení uvedl, že *„[a]č by snad bylo možné výše citované ustanovení zákona pouze na základě jeho gramatického vnímání interpretovat dvojím způsobem, je nutné jako správný přijmout ten výklad, dle kterého zákon o silničním provozu objektivní prekluzivní lhůtu deliktu upravuje. Výklad navrhovaný stěžovatelem by znamenal, že zákon neupravuje žádný časový limit, do kdy lze o správním deliktu podle silničního zákona rozhodnout. Takový výklad by byl v rozporu s popsanými ústavními zásadami. Nabízí-li se dva možné výklady zákonného ustanovení, ale pouze jeden z nich je v souladu s ústavním pořádkem, orgány aplikující právo musí přijmout ten výklad, který je ústavně konformní (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 23. 6. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 48/95, N 21/5 SbNU 171). Vykládané ustanovení zákona zní „odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán.“ Uvedené větě je třeba rozumět tak, že odpovědnost za správní delikt zaniká nejpozději po uplynutí 4 let, kdy byl delikt spáchán. Uplynutím 4 let provždy zaniká možnost správního orgánu uložit pachateli trest. I pokud správní orgán již zahájil řízení, po uplynutí 4 let*

odpovědnost zaniká a správní orgán musí řízení podle § 66 odst. 2 správního řádu zastavit.“ Citované lze plně vztáhnout i na nyní projednávanou věc. Kasační námitka není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[36] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[37] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu